

Belastingdienst

Een integere Belastingdienst

Basiswaarden, regels en procedures

Inhoud

Integriteit is van ons allemaal **3**
Opdracht van de Belastingdienst 4
Vertrouwen is cruciaal 4
Maak integriteit bespreekbaar 4
Integriteitsbeleid Belastingdienst 5

Omgaan met fiscale en financiële verplichtingen **6**
Fiscale verplichtingen 6
Financiële verplichtingen 7

Omgaan met (voor)kennis en vertrouwelijke en gevoelige informatie **8**
Geheimhoudingsplicht 8
Geen behandeling van fiscale posten van mensen uit je directe omgeving 9
(Voor)kennis 9

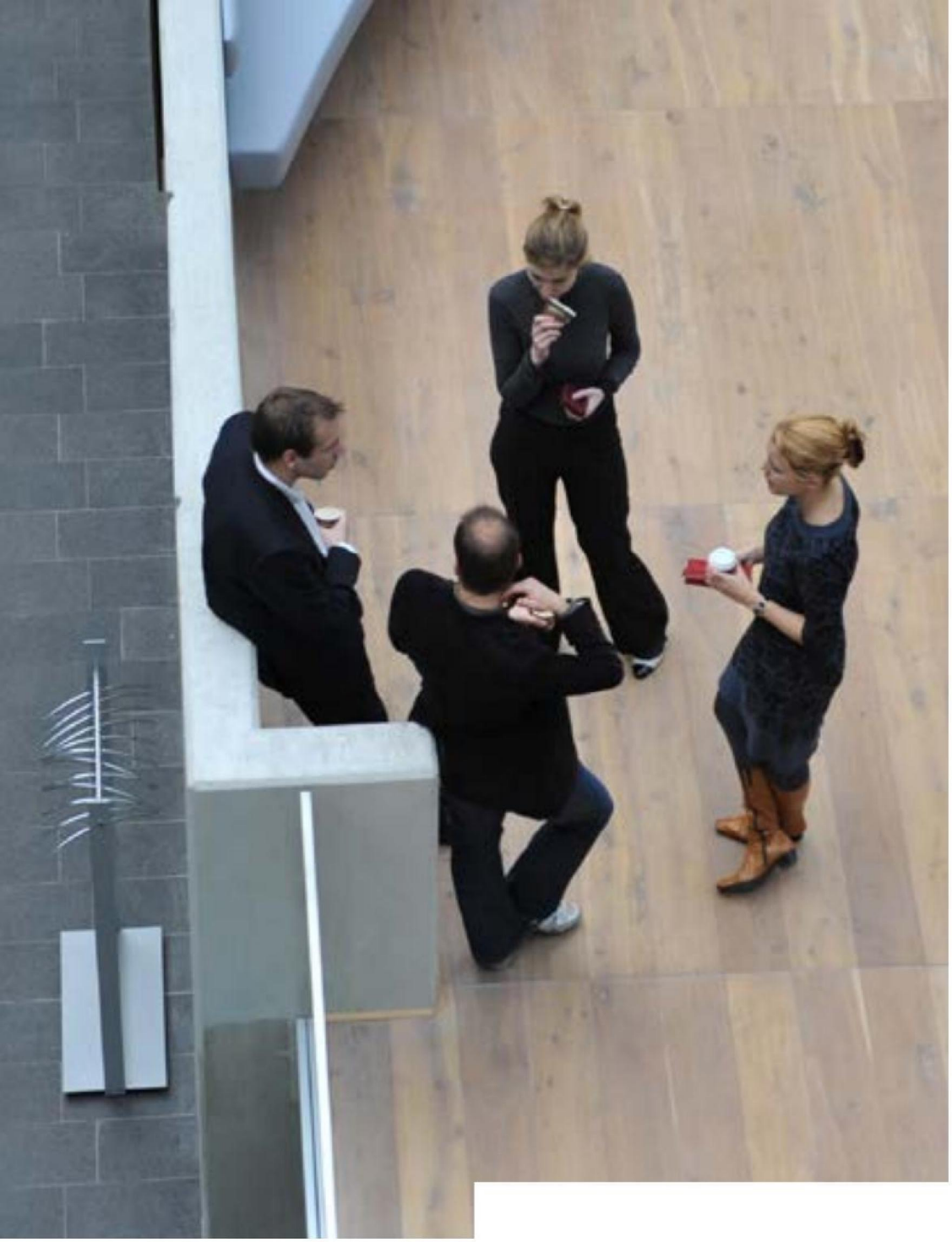
Omgaan met (de schijn van) belangenverstrengeling **12**
Nevenwerkzaamheden: alleen als het kan 12
Commercialisering van overheidskennis 13
Inkoop, inhuur en aanbesteding 14
Geschenken, diensten en andere voordelen 15

Omgaan met bedrijfsmiddelen en voorzieningen **17**
Verantwoord privégebruik 17

Omgangsvormen **18**
Collegialiteit 19
Ongewenste omgangsvormen 20
Privécontacten in het criminele circuit 21

Wanneer is er sprake van een integriteitsschending? **22**
Meldprocedure en meldpunten 23

361656 2025-514 0002

Integriteit is van ons allemaal

Integriteit speelt altijd een rol in je dagelijkse werk, bij wat je zegt en wat je doet. Door integer en professioneel te handelen laat je samen met je collega's zien waar onze organisatie voor staat: een Belastingdienst waar burgers en bedrijven vertrouwen in stellen.

De Belastingdienst is onderdeel van het ministerie van Financiën. We hechten veel waarde aan de integriteit van de organisatie en zijn medewerkers. In internationale vergelijkingen eindigt ons land steevast in de top-10, als het op integriteit aankomt. Op onze bijdrage aan die positie mogen we trots zijn. Tegelijkertijd is blijvende aandacht voor integriteit belangrijk, net als het streven naar verbetering waar dat kan.

De informatie in deze brochure kan je daarbij helpen. Het kader voor deze regels en procedures is de Gedragscode Integriteit Rijk, die geldt voor alle medewerkers van het Rijk.

Het ministerie van Financiën geeft een aanvulling op die gedragscode met een aantal specifieke kernwaarden en normen. Er zijn thema's die voor Financiën extra belangrijk zijn omdat ze in nauw verband staan met onze kernwaarden en werkprocessen.

Dat zijn: fiscale en financiële verplichtingen, omgaan met (voor)kennis, vertrouwelijke en gevoelige informatie en nevenwerkzaamheden.
Daarnaast kent de Belastingdienst specifieke procedures, zoals rond beveiligingsincidenten en (vermoedens van) integriteitsschendingen.

De meest actuele informatie over integriteit vind je op de pagina's over integriteit op het intranet van de Belastingdienst en in het Personeelsreglement Financiën. Je vindt hier informatie over verschillende thema's op het terrein van integriteit, regels, richtlijnen en procedures, opleidingen, tools en een lijst van mensen bij wie je terecht kunt met vragen. Of je nu in vaste dienst bent, stage loopt of als tijdelijke kracht voor de Belastingdienst werkt.

361656 2025-514 0002

Opdracht van de Belastingdienst

Elk landsbestuur heeft geld nodig om te kunnen functioneren, onder meer voor onderwijs, veiligheid, infrastructuur en gezondheidszorg.

Binnen de Nederlandse Rijksoverheid heeft de Belastingdienst de taak om eerlijk en zorgvuldig belastingen en premies te heffen en te innen. Daarnaast draagt de Belastingdienst bij aan de bescherming van de samenleving tegen ondermijnende criminaliteit. Met deze maatschappelijke taak dragen we bij aan een leefbaar en veilig Nederland. We hebben daarvoor vergaande bevoegdheden en toegang tot allerlei privacygevoelige gegevens. Zo mogen we boetes opleggen, doorzoekingen verrichten, eigendommen in beslag nemen en mensen in hechtenis laten nemen. Dat brengt een grote verantwoordelijkheid met zich mee, zeker in onze open samenleving. Burgers en bedrijven kijken kritisch naar wat wij doen of nalaten.

Vertrouwen is cruciaal

De Belastingdienst is er alles aan gelegen dat burgers en bedrijven hun (fiscale) verplichtingen nakomen. Die bereidheid wordt voor een groot deel bepaald door het beeld dat zij van de Belastingdienst hebben. Het is daarom cruciaal dat burgers en bedrijven vertrouwen hebben in de Belastingdienst.

Dat kan alleen als we integer handelen en rekening houden met het aanzien van de Belastingdienst, ook in ons privéleven. Anders gezegd: dat we ons bewust zijn van onze opdracht, eerlijk en betrouwbaar zijn en burgers, bedrijven en andere externe partijen juist en respectvol behandelen. Of, zoals het in de Ambtenarenwet 2017 (AW) staat: elke rijksambtenaar dient zich te gedragen zoals een goed ambtenaar betaamt.

We hanteren daarvoor drie basiswaarden: geloofwaardigheid, verantwoordelijkheid en zorgvuldigheid. Deze waarden geven richting aan ons doen en laten. Je vindt ze terug in de voorbeelden die zijn opgenomen.

We hopen dat ze je aan het denken zetten en jou stimuleren om met je collega's in gesprek te gaan.

Maak integriteit bespreekbaar

Regels, richtlijnen en afspraken zijn belangrijk en onmisbaar. Iedereen moet ze dan ook kennen. Daarom geven we hieronder een toelichting op de volgende thema's:

- omgaan met fiscale en financiële verplichtingen;
- omgaan met (voor)kennis en met vertrouwelijke en gevoelige informatie;
- omgaan met (de schijn van) belangenverstrengeling;
- omgaan met bedrijfsmiddelen en voorzieningen;
- omgangsvormen;
- en de vraag wanneer er sprake is van een integriteitsschending.

Toch heeft integriteit niet alleen te maken met het juist toepassen van die regels. Integer handelen zegt alles over hoe we denken, welke keuzes we maken, over onze opvattingen en waarden. Pasklare antwoorden en oplossingen zijn er niet altijd. Het is normaal dat je weleens twijfelt over een goede aanpak, of dat je soms voor een lastige keuze staat.

Integriteit houdt in dat je altijd zelf blijft nadenken en je steeds afvraagt: waar staat de Belastingdienst voor en wat vraagt dit van mij?
Maar integriteit gaat pas echt leven als je er met elkaar over praat: niet zozeer over de vraag wat goed of fout is, veel meer over de vraag wat je in een bepaalde situatie het beste kunt doen en waarom. Hoe gaan we als collega's met elkaar om? En met burgers, bedrijven en andere partijen? Hoe richten we het werk in? En hoe geven we leiding?

361656 2025-514 0002

Onze basiswaarden

Geloofwaardigheid vraagt om voorbeeldgedrag, onafhankelijkheid en het vermijden van (de schijn van) belangenverstrengeling. We nemen onze taken serieus en houden ons aan onze afspraken. Dat geldt voor de afspraken die we met elkaar maken, en voor de afspraken met mensen buiten de Belastingdienst.

Verantwoordelijkheid houdt in: verstandig omgaan met je bevoegdheden en bereid zijn om verantwoording af te leggen over je werk. We kunnen vertellen wat we gedaan hebben en waarom.

Daarnaast spreken we elkaar aan als dat nodig is en vragen we om uitleg als we elkaars gedrag of beslissingen niet snappen. Voor onze omgeving en voor elkaar zijn we daarmee betrouwbaar, toegankelijk en transparant.

Zorgvuldigheid betekent dat we iedereen met respect behandelen en rekening houden met elkaars rechten, belangen en verwachtingen. Dit betekent niet dat we het iedereen altijd naar de zin moeten of kunnen maken, wel dat we per geval de verschillende belangen zorgvuldig afwegen om tot een goede beslissing te komen.

Integriteitsbeleid Belastingdienst

In ons integriteitsbeleid staat eigen verantwoordelijkheid centraal. Want welke functie je ook hebt: voor je omgeving ben je het gezicht van de Belastingdienst, ook in je privéleven.

Eed of belofte

De uitgangspunten voor integer handelen zien we terug in de verplichte eed of de belofte die je aflegt als je bij de rijksoverheid in dienst komt. Je geeft daarmee aan dat je:

- plichtsgetrouw en nauwgezet je taken vervult;
- vertrouwelijke informatie geheim houdt;
- je gedraagt volgens de basiswaarden;
- betrouwbaar bent en niets doet dat het aanzien van het ambt en van de Belastingdienst schaadt.

Veilig klimaat

Als werkgever heeft de Belastingdienst op zijn beurt de verantwoordelijkheid om iedereen daarin zo goed mogelijk te ondersteunen. Wat mag je op dat vlak verwachten? De Belastingdienst:

- richt de organisatie en werkprocessen op een veilige manier in om risico's binnen de werkprocessen voldoende af te dekken. Zo krijg je bijvoorbeeld alleen autorisatie voor de systemen waarmee je werkt. Functieroulatie voorkomt dat je te lang met bepaalde externe contacten werkt, functiescheiding voorkomt dat je tegelijkertijd adviseert en controleert in bepaalde situaties;
- stelt een kader voor goed ambtelijk handelen, en zorgt voor procedures voor een adequate omgang met (vermoedens van) integriteitsschendingen;
- treft voorzieningen zoals het aanstellen van vertrouwenspersonen, bedrijfsmaatschappelijk werk, integriteitscoördinatoren, het organiseren van trainingen en communicatie ter ondersteuning van de bewustwording;
- beschermt je zo goed mogelijk tegen bedreigingen (agressie en geweld) of andere ongewenste situaties.

Verder is het de verantwoordelijkheid van de werkgever om een veilig klimaat te creëren voor jou en je collega's, want dat is een voorwaarde om integriteitsvraagstukken binnen de organisatie bespreekbaar te maken en ervan te leren.

Het management neemt daarin het initiatief en heeft een voorbeeldfunctie. Van leidinggevenden verwacht de werkgever dat zij het integriteitsbeleid zichtbaar uitdragen. Anders gezegd: dat zij integer handelen en daarin transparant zijn. Met hun keuzes en afwegingen zetten zij de toon. Ook verwacht de werkgever van leidinggevenden dat ze het initiatief nemen voor gesprekken over integriteit. En dat ze een open gespreks- en feedbackcultuur stimuleren door te luisteren, hun oordeel op te schorten, en open te staan voor tegenspraak. Daarnaast zijn leidinggevenden een eerste aanspreekpunt bij vermoedens van integriteitsschendingen.

361656 2025-514 0002

Omgaan met fiscale en financiële verplichtingen

Een goede financiële huishouding behoort tot de kerntaken van het ministerie van Financiën. Daarom stellen we hoge eisen aan onze medewerkers wanneer het gaat om het nakomen van hun eigen fiscale en financiële verplichtingen.

Want wat de Belastingdienst van burgers verwacht, moeten zijn medewerkers ook zelf nakomen. Anders komen de geloofwaardigheid en betrouwbaarheid van jou en de Belastingdienst in het geding.

Voldoe je niet aan een van deze verplichtingen, dan kan er sprake zijn van een integriteitsschending.

Fiscale verplichtingen

Op medewerkers van Financiën is – net als op alle andere burgers – de fiscale wet- en regelgeving van toepassing. Werken bij het ministerie van Financiën betekent dat je zo zorgvuldig en nauwgezet mogelijk bent in de nakoming van je fiscale verplichtingen. We hebben hierin het volste vertrouwen. Aangiften van medewerkers van Financiën worden daarom ook niet anders gecontroleerd dan aangiften van andere burgers. Zorgvuldig nakomen van de fiscale verplichtingen betekent onder meer dat je:

- je belastingaangifte correct invult, deze op tijd indient en controleert of vooringevulde bedragen kloppen;
- ervoor zorgt dat je altijd bewijsstukken kunt overleggen van uitgaven die je opvoert als aftrekpost;
- je bij fiscaal lastigere situaties zo nodig deskundige fiscale hulp inschakelt;
- je al je aanslagen binnen de wettelijke termijnen betaalt;
- indien sprake is van fiscaal partnerschap, juist en volledig aangifte doet van de gemeenschappelijke vermogens- en/of inkomensbestanddelen. Het gaat dan bijvoorbeeld om de aftrek van de hypotheekrente van de gezamenlijke eigen woning of de inkomsten uit box 3.

361656 2025-514 0002

Natuurlijk kun je in je rol van belastingplichtige ook van mening verschillen met de Belastingdienst. Bijvoorbeeld over bepaalde aftrekposten. In dat geval heb je dezelfde fiscale mogelijkheden als iedere burger, zoals in bezwaar gaan.

En wil je graag hulp bij het invullen of goede raad, dan kun je als medewerker terecht bij je vakbond, een belastingadviseur en het interne fiscale informatiepunt. Weet wel dat je altijd zelf verantwoordelijk blijft voor jouw aangifte.

Heb je een fout gemaakt bij het invullen ervan, neem dan contact op met de Belastingdienst. En zorg dat je die fout zo snel mogelijk herstelt. Bespreek dilemma's betreffende het nakomen van je fiscale verplichtingen met je leidinggevende.

Financiële verplichtingen

Goed werkgeverschap is voor het ministerie van Financiën erg belangrijk. Goede zorg voor jou als medewerker die mogelijk financiële problemen heeft, behoort daar ook toe. Financiële zorgen zijn niet alleen slecht voor je welzijn, maar door financiële problemen kun je als medewerker mogelijk in een kwetsbare positie terechtkomen, met risico's voor jezelf, je omgeving en je werkgever. In het ergste geval kunnen deze problemen je bijvoorbeeld ook gevoeliger maken voor omkoping. Ook kunnen schulden leiden tot stress en daarmee tot verminderde productiviteit en een hoger ziekteverzuim bij de medewerker.

We verwachten van jou dat je je leidinggevende (pro)actief informeert als je je financiële verplichtingen niet meer kunt nakomen en/of er sprake is van een (dreigend) loonbeslag. Je leidinggevende gaat dan met je in gesprek en biedt hulp door je te verwijzen naar bedrijfsmaatschappelijk werk en zo nodig een schuldhulpverlener of het personeelsfonds. Je leidinggevende gaat vertrouwelijk om met de informatie die je deelt over je financiële situatie.

Zo lang de schuldenproblematiek voortduurt, zal je leidinggevende je financiële situatie periodiek met je bespreken en hierover heldere afspraken met je maken. Indien je gemaakte afspraken niet nakomt, kan dat aanleiding zijn om arbeidsrechtelijke maatregelen te treffen.

Beperk eventuele problemen door zo vroeg mogelijk hulp in te schakelen. Je werkgever kan je bij financiële problemen beter ondersteunen dan je denkt, maar het vraagt ook dat je daar eerlijk en open over durft te zijn.

Meer informatie

- In het Personeelsreglement Ministerie van Financiën (paragraaf 13.7 en 13.8) lees je meer over regels op het gebied van fiscale integriteit en over integriteit en het (niet) nakomen van financiële verplichtingen.
- Op het intranet vind je meer informatie over integriteit en financiële verplichtingen.

361656 2025-514 0002

Omgaan met (voor)kennis en vertrouwelijke en gevoelige informatie

Binnen de Belastingdienst hebben we veel waardevolle (voor)kennis over financiële wetgeving, wijziging in regelgeving, komende fiscale maatregelen en de uitvoering daarvan. Net als over fiscale controles. We beschikken ook over allerlei privacygevoelige gegevens van burgers en bedrijven.

Van burgers en bedrijven verwacht de Belastingdienst dat zij de wet- en regelgeving respecteren en gedrag vertonen dat daarmee in overeenstemming is. Omgekeerd moeten burgers erop kunnen vertrouwen dat medewerkers van de Belastingdienst zich op eenzelfde manier gedragen en dat hun gegevens bij de Belastingdienst in goede handen zijn. Hieronder lees je hoe je bewust omgaat met informatie, tijdens én buiten kantoortijd.

Geheimhoudingsplicht

Als belastingdienstmedewerker heb je een geheimhoudingsplicht, die ook blijft gelden als je de Belastingdienst verlaat. Misschien heb je door je functie toegang tot vertrouwelijke financiële, fiscale en persoonlijke gegevens, vertrouwelijke informatie over de organisatie zelf of over politieke kwesties. Je moet er zelf voor zorgen dat je die vertrouwelijkheid bewaakt – ook in het kader van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Informatie mag je alleen raadplegen en delen voor zover dat nodig is voor je werk. Dat betekent dat je geen gegevens laat rondslingeren. Het lekken van vertrouwelijke informatie, anderen daartoe toegang geven, informatie gebruiken voor nevenwerkzaamheden, systemen raadplegen voor privézaken of uit nieuwsgierigheid, ziet de werkgever als een ernstige integriteitsschending.

361656 2025-514 0002

Geen behandeling van fiscale posten van mensen uit je directe omgeving

Het kan zijn dat je door je werk bij de Belastingdienst te maken krijgt met fiscale informatie of te behandelen posten van personen uit je directe omgeving (familie, vrienden, kennissen, buurtgenoten, directe collega's). Om de schijn van beïnvloeding en van belangenverstrengeling te voorkomen, is het niet de bedoeling dat je deze posten behandelt en/of de fiscale informatie van deze personen inziet. Als je te maken krijgt met fiscale informatie of met te behandelen posten van iemand uit je directe omgeving, kan je dit direct bij je leidinggevende melden. Je maakt dan samen afspraken over het overdragen van dit deel van je werkzaamheden. Zo voorkom je dat er twijfels ontstaan over jouw onafhankelijke opstelling.

Hoe lastig maak jij het je collega's?

"Laatst was ik bezig met een loonbelastingcontrole. Omdat ik het idee kreeg dat er ook zwart was uitbetaald, had ik de inkomensgegevens van een werknemer nodig. Ik ben niet geautoriseerd voor het systeem waarin die staan. Omdat ik de informatie snel nodig had, vroeg ik mijn collega of ik zijn gebruikersnaam en wachtwoord even kon gebruiken. Het bleef even stil, toen zei mijn collega: 'Je weet toch dat ik dat niet mag doen? Ik ben verantwoordelijk voor alles wat er gebeurt op mijn computer als ik ben ingelogd. En daar word ik ook op aangesproken.' Ja, dat wist ik eigenlijk wel. 'Waarom vraag je het dan?' zei hij. 'Want je brengt me daarmee in een lastig parket. Nu moet ik óf de regels overtreden óf een collega 'nee' verkopen.' Zo had ik het nog nooit bekeken. Ik heb toen de gegevens alsnog schriftelijk aangevraagd."

Basiswaarde: verantwoordelijkheid

(Voor)kennis

Effectenbezit en financiële belangen die het werk raken.

Omdat bij Financiën veel vertrouwelijke informatie aanwezig is over de financiële positie van bedrijven is er een Insiderregeling Financiën. Om de schijn van financiële belangenverstrengeling en het risico op oneigenlijk gebruik van koersgevoelige informatie (voorwetenschap) te verkleinen, houdt je werkgever alle functies kritisch tegen het licht. Spelen die risico's bij jouw functie, dan word je als insider aangemerkt. In dat geval laat de compliance-officer je dat schriftelijk weten. De Insiderregeling houdt in dat aangewezen medewerkers (insiders) voor de functie relevante financiële belangen (zoals aandelen, obligaties, betrokkenheid bij een bedrijf, etc.) die het werk raken, moeten melden aan de compliance officer. Ook kan er een restricted list gelden met financiële belangen waarvan het bezit niet is toegestaan. Heb je al zulke belangen of doet zich onverhoopt een raakvlak voor tussen jouw werk en privébelangen? Dan maakt de compliance-officer maatwerkafspraken met jou.

Deel je gegevens van belastingplichtigen met vrienden?

"Vorige week ging ik met een groep vrienden uit eten. Een van hen is een eigen onderneming gestart. Hij vertelde me dat hij bezig is om een grote opdracht binnen te halen bij een bedrijf dat ik toevallig ken. Hij vroeg of ik misschien meer over ze kon vertellen. Ik weet dat deze opdracht heel belangrijk is voor mijn vriend. Maar ik weet ook dat ik onder geen enkele omstandigheid informatie over belastingplichtigen met derden mag delen. Daarom zei ik tegen mijn vriend dat ik dit niet kan doen, en adviseerde hem om via de Kamer van Koophandel zelf informatie over het bedrijf in te winnen."

Basiswaarde: zorgvuldigheid

Ook als je geen insider bent, kan zich een raakvlak tussen werk en privébelangen voordoen. Is dat het geval of twijfel je of dat zo is? Neem dan contact op met jouw leidinggevende en/of de compliance-officer.

361656 2025-514 0002

Bieden op executieverkopen

Medewerkers die toegang hebben tot informatie over executieveilingen, mogen als privépersoon niet deelnemen aan die veilingen – ook niet via een ander. Voor alle Belastingdienstmedewerkers geldt dat het bieden bij executoriale verkopingen wegens verschuldigde belastingen niet is toegestaan.

Overstap naar belanghebbende werkgever

Als je, vanuit jouw functie, beschikt over gevoelige kennis en informatie en overweegt om over te stappen naar een belanghebbende werkgever, meld dit dan tijdig bij je leidinggevende en de compliance-officer. Er kunnen afspraken gemaakt worden over het inlassen van een afkoelingsperiode (zie Gedragscode Integriteit Rijk paragraaf 4.6).

Beveiligingsregels

Via digitale beveiligingsmaatregelen, zoals het tegenhouden van virussen en hackers, ondervangen we 80% van de risico's. Voor de overige 20% is jouw hulp nodig.

Houd rekening met beveiligingsregels, zoals het zichtbaar dragen van je rijkspas en verplicht begeleiden van bezoekers. Spreek onbekende personen op jouw afdeling aan, schakel je schermbeveiliging automatisch in en berg dossiers, laptop, tablet en smartphone veilig op. Wachtwoorden mag je aan niemand geven, zelfs niet aan je naaste collega's. Verder moet je mogelijke datalekken melden.

Deze regels gelden overal: op kantoor, thuis, in de trein, waar dan ook. Draag data bij je op vooraf goedgekeurde gegevensdragers. En met collega's en leidinggevenden, of familie en vrienden, mag je niet zomaar alles bespreken – zeker niet in het openbaar, zoals in de trein of de bus. Kortom: wees je bewust van de risico's, let op je spullen én op je woorden.

Bedrijfsmiddelen zoals een laptop, telefoon en tablet zijn bedoeld voor zakelijk gebruik. Je mag ze ook voor privédoeleinden gebruiken, maar wees je wel bewust van de risico's. Hoewel er een beveiligde verbinding wordt gemaakt als je inlogt op je digitale werkomgeving, kunnen nieuwe virussen nog steeds schade aanrichten. Verder kan het uitlekken van gevoelige informatie imagoschade veroorzaken. Daarom zijn er afspraken gemaakt voor een veilig, effectief en efficiënt gebruik. Zo mag je geen zakelijke gegevens opslaan in een publieke cloud zoals Skydrive of iCloud en zelf geen software installeren. Ook gelden aparte (gedrags)regels voor extern mailverkeer, het uitwisselen van (grote) bestanden met collega's en externe partijen en het gebruik van internet (Gedragsregeling voor de digitale werkomgeving).

Wat twitter je?

"Als ik 's avonds achter mijn laptop zit, zie ik de volgende tweet voorbij komen: 'Vandaag lange dag bij de Belastingdienst, weer de hele dag naar zeurende mensen luisteren'. Ik ken de collega die dit getwitterd heeft goed. Eerder die dag hoorde ik haar al klagen over een klant die steeds de verkeerde informatie aanlevert. Ik zie dat een aantal andere collega's haar berichtje retweeten. Dat je je zo uitlaat over belastingplichtigen, vind ik echt niet kunnen. Wat als klanten het gevoel krijgen dat alle medewerkers zo over hen denken? Ook als individuele medewerker ben je het gezicht van de Belastingdienst. Toch besluit ik om de collega's daar niet online op te wijzen. Ik ben namelijk bang dat er dan een discussie ontstaat die de tweet nog meer aandacht geeft. De volgende dag zie ik mijn collega lopen. Ik ga naar haar toe en zeg dat ik haar tweet heb gelezen. In het gesprek kom ik erachter dat zij niet echt heeft nagedacht over het effect ervan. Zij wilde gewoon even haar ei kwijt en beloofde het bericht te verwijderen. Ik ben blij dat ik het met haar heb besproken."

Basiswaarden: verantwoordelijkheid en zorgvuldigheid

361656 2025-514 0002

Risico's online communicatie en sociale media

Tegenwoordig kun je snel en makkelijk informatie opzoeken, met collega's van gedachten wisselen, op de hoogte blijven van nieuwe ontwikkelingen en inzicht krijgen in wat de buitenwereld denkt over ons en onze dienstverlening. De Belastingdienst moedigt een actief gebruik van al deze mogelijkheden dan ook aan om onze dienstverlening continu te verbeteren. De keerzijde is dat de grens tussen werk en privé niet meer zo duidelijk is als vroeger. Vanwege de snelheid en directheid van de communicatie en het grote bereik ervan loop je extra risico. Bedenk dat wat je op internet plaatst lange tijd beschikbaar blijft en makkelijk door anderen kan worden gebruikt, misbruikt of verkeerd geïnterpreteerd. Ook een privé geplaatste, grappig bedoelde opmerking of afbeelding op Twitter of Facebook kan een eigen leven gaan leiden en jouw werk ineens in een verkeerd daglicht stellen. Gebruik daarom je gezonde verstand en sta stil bij de mogelijke consequenties voordat je iets post of publiceert.

Uitgangspunten voor (online) communicatie

- Realiseer je dat je behalve privépersoon ook altijd ambtenaar bent.
- Houd je aan de geheimhoudingsplicht. Communiceer op fatsoenlijke en respectvolle wijze.
- Doe geen uitlatingen die schadelijk zijn voor jouw functioneren, of voor het functioneren van de dienst.

Verzoeken van de media

Als je via de pers een algemene vraag of interviewverzoek ontvangt, stuur je dat door naar de persvoorlichter van je bedrijfsonderdeel. Ga voor meer informatie naar de intranetpagina over perscontacten.

Meer informatie;

Op intranet vind je

- uitgangspunten voor financiële belangen;
- informatie over meldplicht en meldprocedure datalekken;
- een overzicht van de belangrijkste regels voor verantwoord omgaan met gegevens;
- het Handboek Beveiliging Belastingdienst;
- informatie over sociale media en online communicatie;
- informatie over perscontacten.

Op Rijksportaal vind je:

- de algemene geheimhoudingsplicht voor ambtenaren;
- een beschrijving van de fiscale geheimhoudingsplicht;
- de Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR);
- de Insiderregeling Financiën 2017, met aparte voorwaarden voor de Belastingdienst in hoofdstuk 4 van het personeelsreglement;
- de rijksbrede gedragsregeling voor de digitale werkomgeving;
- de uitgangspunten online communicatie rijksambtenaren.

361656 2025-514 0002

Omgaan met (de schijn van) belangenverstrengeling

(Ogenschijnlijke) belangenverstrengeling treedt op als je zelf direct of indirect belanghebbende of partij bent bij een beslissing, waarop je als belastingdienstmedewerker invloed hebt. Ook als je partner, vriend(in) of kennis belang heeft bij die beslissing.

Je kunt ook onder druk gezet worden door anderen om in jouw werk hun belangen te dienen. Probeer zoiets te voorkomen. Burgers en externe partijen moeten er namelijk op kunnen vertrouwen dat de overheid niet bevooroordeeld of partijdig is, en dat ambtenaren zich niet laten leiden door eigenbelang of oneigenlijke motieven.

De (schijn van) belangenverstrengeling kan onder meer spelen bij: financiële belangen en handel in effecten, bieden bij executieverkopen (zie onder '(voor) kennis'), nevenwerkzaamheden, inkoop, inhuur en aanbesteding, geschenken, diensten en andere voordelen, en commercialisering van overheidskennis.

Nevenwerkzaamheden: alleen als het kan

Het kan zijn dat je naast je werk bij de Belastingdienst andere activiteiten onderneemt: je bent bijvoorbeeld bestuurslid van een stichting, doet vrijwilligerswerk, geeft les of hebt een politieke functie. Of misschien heb je wel een tweede baan of een eigen (commercieel) bedrijf. Al dit soort activiteiten noemen we nevenwerkzaamheden.
De stelregel daarbij is: je verricht ze in je eigen tijd of tijdens verlof, en ze maken geen deel uit van je werkzaamheden als ambtenaar.
De omvang, duur en vorm van die activiteiten spelen geen rol: ook eenmalig een artikel schrijven valt onder de noemer nevenwerkzaamheden.

361656 2025-514 0002

Niet alles is toegestaan

De algemene regel luidt: nevenwerkzaamheden zijn niet toegestaan als ze een goed functioneren van jou als ambtenaar, of het goed functioneren of aanzien van de dienst, in gevaar brengen of schaden. Stel dat mensen gaan twijfelen aan jouw betrouwbaarheid of onafhankelijke opstelling, bijvoorbeeld omdat je behalve voor de Belastingdienst voor een belastingadvieskantoor werkt. Dat heeft dan een negatieve invloed op het vertrouwen in jou als ambtenaar en daarmee op het vertrouwen in de overheid. Sommige nevenwerkzaamheden zijn verboden voor alle medewerkers van de Belastingdienst, zoals de boekhouding voor een bevriende ondernemer doen.

Uitzonderingen

Wel mag je voor een zeer beperkt aantal privé- relaties fiscale werkzaamheden verrichten, en administraties bijhouden. Denk daarbij aan naaste familie, aanverwanten, goede vrienden en bekenden voor wie je aantoonbaar zorgt. Medewerkers, die bestuurslid zijn van een vereniging of stichting die overwegend werkzaamheden verricht voor medewerkers van Financiën, mogen voor deze vereniging of stichting aangiften doen. Ook voor de vakbond mag je fiscale werkzaamheden verrichten. Maar voor al deze diensten mag je geen beloning ontvangen.

Melden of niet? Praat erover

Juist om te voorkomen dat je dingen naast je werk doet die het dienstbelang kunnen raken, moet je jouw nevenwerkzaamheden melden bij je leidinggevende. Het is de bedoeling dat je zelf beoordeelt of ze onder die meldplicht vallen. Hierin heb je dus een grote mate van eigen verantwoordelijkheid.

Twijfel je of je iets moet melden of niet, bespreek dat dan met je leidinggevende of eventueel een collega. Zo kom je later niet voor verrassingen te staan.

Let op:
Meld fiscale werkzaamheden altijd bij je leidinggevende. Ze raken namelijk het dienstbelang. Dat geldt ook voor nevenwerkzaamheden die in het verlengde liggen van je functie en waarmee je op jaarbasis meer dan anderhalf bruto maandsalaris bijverdient. Dat kan namelijk vragen over neutraliteit oproepen, ook bij collega's en derden buiten de overheid.

Een handig hulpmiddel is de checklist nevenwerkzaamheden. Die bevat een aantal vragen waarmee je kunt bepalen wanneer jouw activiteiten het dienstbelang raken. Samen met je leidinggevende bekijk je of er misschien integriteitsrisico's kunnen optreden en welke maatregelen jullie daartegen kunnen nemen. Waar nodig spreek je voorwaarden af voor het vervullen van je nevenwerkzaamheden.

Je registreert de nevenwerkzaamheden via het P-Direkt portaal, en meldt ze weer af als je ermee stopt. Dat zorgt voor transparantie: de activiteiten zijn op die manier bekend en geregistreerd. Verandert er iets in je nevenwerkzaamheden of krijg je een andere functie, dan is het zaak om het risico en de maatregelen of voorwaarden opnieuw te beoordelen. Krijg je geen toestemming voor de aangemelde werkzaamheden, dan stelt de werkgever je daar schriftelijk van op de hoogte.

Er zijn ook nevenwerkzaamheden die op geen enkele manier het dienstbelang kunnen raken, bijvoorbeeld als vrijwilliger het voetbalelftal van je zoontje trainen. In dat geval hoef je ze niet te melden.

Meer informatie

- Op intranet vind je de belangrijkste informatie over nevenwerkzaamheden.
- Rijksbrede regelgeving vind je in de Gedragscode Integriteit Rijk.

Commercialisering van overheidskennis

Als je van een (fiscaal) onderwerp veel afweet, kun je vanwege die deskundigheid worden uitgenodigd als spreker, op een commercieel georganiseerd congres of symposium of bijvoorbeeld als lid van een deskundigenpanel. Niet in alle gevallen is het handig om daar op in te gaan. Het begint te wringen als bezoekers, waaronder collega's, tegen betaling van (soms hoge) toegangsgelden naar jou komen luisteren. In de

361656 2025-514 0002

Speel jij eerlijk spel?

"Ik zit in het bestuur van de plaatselijke tennisclub. Laatst gebeurde er iets dat me helemaal niet lekker zit. Er spelen een paar heel goede tennissers bij de club, die we natuurlijk graag willen behouden. Na de wedstrijd zag ik de penningmeester een van deze spelers een flink geldbedrag geven. Dat hoeft natuurlijk niets te betekenen, maar zeker weten doe ik dat niet. En als bestuurslid voel ik me wél verantwoordelijk voor de gang van zaken binnen de club. Daarom zal ik de penningmeester om opheldering vragen. Als blijkt dat het om zwart geld gaat, kan ik geen deel meer uitmaken van het bestuur."

Basiswaarde: geloofwaardigheid

eerste plaats omdat de Belastingdienst streeft naar kennisdeling, zonder daar geld aan over te houden. In de tweede plaats omdat we efficiënt moeten omgaan met het uitgeven van overheidsbudget. Aan de andere kant past een dergelijke samenwerking met het bedrijfsleven in deze tijd. Soms kan het toch nuttig en wenselijk zijn een klus te doen voor een commerciële instantie. Bijvoorbeeld als die belangrijk is voor het ontwikkelen, uitleggen, of uitdragen van beleid. Ook hier geldt: transparantie en openheid zijn voorwaarden voor een goede afweging.

Uitgangspunten voor commerciële activiteiten binnen je functie

- In principe doe je het niet, tenzij er andere afspraken zijn gemaakt.
- Bespreek het vooraf met je leidinggevende.
- Als je het dan wel doet, laat je je er niet voor betalen.

Het is natuurlijk ook mogelijk dat je als nevenactiviteit commerciële opdrachten doet. In dat geval gelden de regels voor nevenwerkzaamheden.

Uitgangspunten

- Zorgvuldigheid, onafhankelijkheid en eerlijke concurrentie. Waak voor verleidingen en voorkom (de schijn van) bevoordeling, beïnvloeding of belangenverstrengeling.
- Voorkom dat je onterecht toezeggingen doet of verwachtingen wekt.
- Waarborg onafhankelijke besluitvorming door meerdere collega's bij het traject te betrekken en gesprekken met leveranciers altijd met z'n tweeën te voeren.

Inkoop, inhuur en aanbesteding

Als je te maken hebt met inkoop, inhuur en aanbesteding is het belangrijk dat je goed op de hoogte bent van de regels en procedures en deze ook naleeft. Zo kun je imagoschade vermijden door alleen zaken te doen met gecontracteerde partijen. Het kan hoe dan ook geen kwaad om een inkoopspecialist te raadplegen.

Bij grotere opdrachten moet er sprake zijn van eerlijke concurrentie, wat per definitie neerkomt op een aanbesteding. Kleine opdrachten tot een bedrag van €~33.000 kunnen aan één partij worden gegund.

Ex-collega's inhuren

Wees voorzichtig met de inzet van ex-ambtenaren. Met het oog op mogelijke imagoschade moet je hun inhuur goed kunnen uitleggen en verantwoorden. Soms is het verboden. Zo mag je geen Belastingdienstmedewerkers inhuren die gebruik hebben gemaakt van de uitstroomregeling en met een stimuleringspremie de Belastingdienst hebben verlaten.

Uitgangspunten

- zorgvuldigheid, onafhankelijkheid en eerlijke concurrentie. Waak voor verleidingen en voorkom (de schijn van) bevoordeling, beïnvloeding of belangenverstrengeling;

361656 2025-514 0002

- voorkom dat je onterecht toezeggingen doet of verwachtingen wekt;
- waarborg onafhankelijke besluitvorming door meerdere collega's bij het traject te betrekken en gesprekken met leveranciers altijd met z'n tweeën te voeren;
- een ambtenaar die vertrokken is met een stimuleringspremie, mag niet opnieuw bij het Rijk in dienst treden gedurende het aantal maanden op basis waarvan zijn stimuleringspremie is berekend. Tenzij hij deze conform de regelgeving terugbetaalt.

Bevriende externe partijen

Doe je direct zaken met een externe partij waarmee je een meer dan functionele relatie hebt - bijvoorbeeld omdat je bevriend bent met de contactpersoon of hebt geïnvesteerd in zijn bedrijf - dan kan dit de schijn van belangenverstrengeling wekken. Om dat te voorkomen, moet je (potentiële) belangenverstrengelingen melden bij je leidinggevende. Die kan er dan voor zorgen dat voortaan iemand anders het contact en de behandeling voor zijn rekening neemt.

Meer informatie

- Gedragsregels voor leveranciers: Business Etiquette: Zo doen we zaken
- Circulaire Grensbedragen voor procedures Aanbestedingswet.

Geschenken, diensten en andere voordelen

Weinig medewerkers zullen zeggen dat ze zich laten 'omkopen' door een mooie pen, een fles wijn of een toegangskaartje voor de schouwburg. Dat je geen mountainbike of een envelop met € 500 moet aannemen, spreekt voor zich. Het kan echter ook gaan om een dienst. En die kan in eerste instantie soms lastiger te herkennen zijn als geschenk.

Overigens is het niet de bedoeling dat je een geschenk aanneemt dat meer dan € 50 waard is. Kleine, veel voorkomende giften, zoals een goedkope balpen, mag je wel zonder toestemming aannemen. Voor een dienst geldt de waardelimiet van € 50,- niet, maar vraag je wel altijd toestemming van je leidinggevende.

Weet jij wanneer je niet meer onafhankelijk bent??

"Wij maken veel gebruik van IT-dienstverleners. Momenteel zijn we bezig met de aanbesteding van een nieuw systeem, waarbij zowel wij als de potentiële kandidaten aan strenge eisen zijn gebonden.
Mijn zwager, die in de IT-business werkt, belde me laatst op. Hij vertelde dat zijn bedrijf van plan is daarop in te schrijven en vroeg mij om meer informatie over de aanbesteding. Ik voelde me een beetje overvallen. Ik wilde best helpen, maar kon hem er natuurlijk niets over vertellen. Het leek me daarom goed zijn verzoek even met mijn leidinggevende te bespreken. Samen besloten we toen dat het beter is dat een collega deze aanbesteding gaat overnemen."

Basiswaarden: geloofwaardigheid en zorgvuldigheid

Waarom zo voorzichtig?

Bij het aannemen van geschenken en diensten kan de schijn worden gewekt dat je je daardoor laat beïnvloeden. Dat gevaar ligt al op de loer als je bijvoorbeeld wordt getrakteerd op een lunch door een externe partij of belastingplichtige. Voordat je het weet, wordt van je verwacht dat je iets terugdoet voor de gever. Dat je bijvoorbeeld diens diensten of offerte positiever bekijkt, een aangifte sneller verwerkt of net een stapje harder loopt dan voor andere belastingplichtigen. bekijken, een aangifte sneller verwerken of net een stapje harder lopen dan voor andere belastingplichtigen.

Over het algemeen vinden relaties het niet vreemd als je een geschenk of dienst weigert. Zeker niet als je uitlegt dat je aan regels gebonden bent en niet de indruk wilt wekken dat je onafhankelijkheid op het spel staat.

361656 2025-514 0002

Wanneer je wel iets aanneemt

Er is een uitzondering voor die speciale situaties waarin weigeren onbeleefd is. In sommige culturen is het bijvoorbeeld gebruikelijk om bezoekers een maaltijd aan te bieden – een vorm van gastvrijheid zonder bijbedoelingen. Lukt het niet om vooraf toestemming te vragen aan je leidinggevende, meld dan achteraf dat je een geschenk of dienst hebt aangenomen.

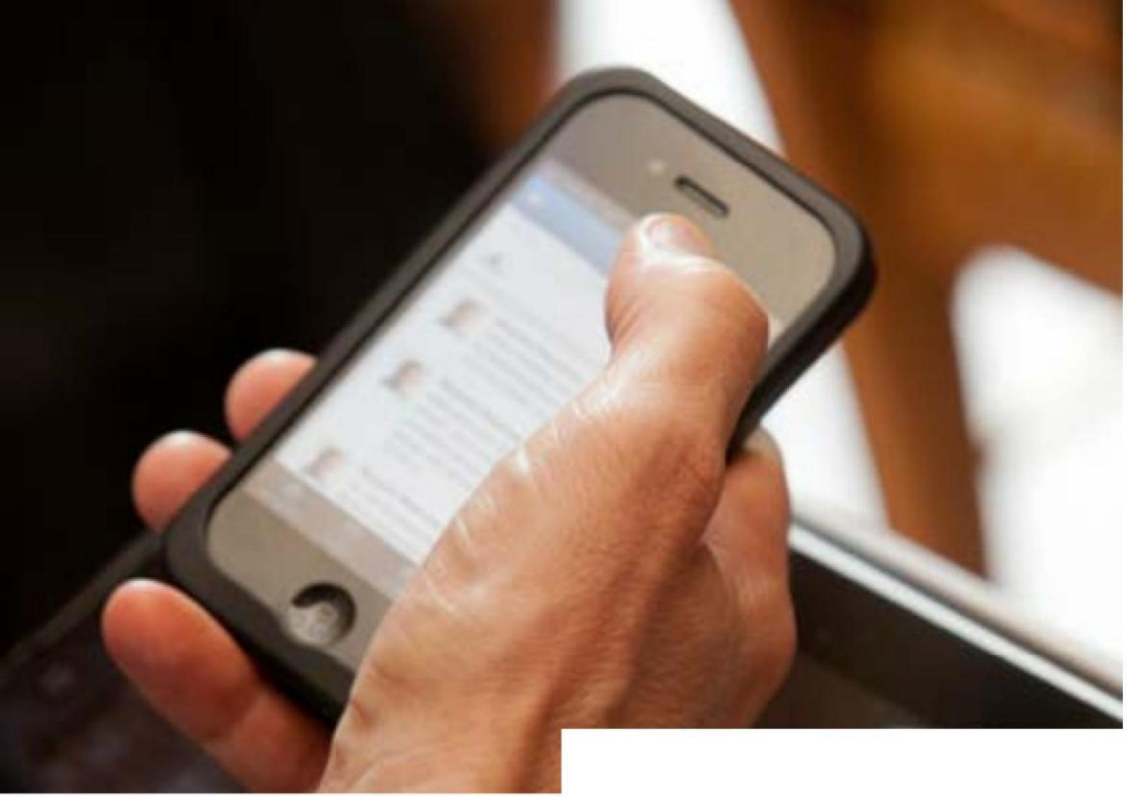
Als netwerken bij je functie hoort, kun je uitnodigingen krijgen van externe partijen voor bijvoorbeeld uitstapjes, reizen, etentjes, lezingen of workshops. Of je een uitnodiging op kosten van een ander mag accepteren, hangt helemaal af van de situatie, de algemeen aanvaarde omgangsvormen en de omvang van de kosten. Belangrijk is vooral dat je je onafhankelijkheid bewaakt en jezelf niet uitgebreid laat trakteren als je een uitnodiging van een externe partij accepteert. Kijk bijvoorbeeld of de uitnodiging functioneel is, en of je daar eigen tijd of werktijd aan besteedt. Betaal zoveel mogelijk zelf en declareer de kosten die je maakt volgens de regels.

Om onnodige problemen te voorkomen, geldt de afspraak dat we uitnodigingen met elkaar bespreken. Door het er met je leidinggevende en je collega's in het werkoverleg over te hebben, kun je van elkaar en van situaties leren. Openheid en transparantie helpen niet alleen om verleidingen te herkennen en de juiste afwegingen te maken, maar bevorderen ook het vertrouwen.

Meer informatie

De regels over het aannemen van giften staan ook beschreven in de Gedragscode Integriteit Rijk, paragraaf 4.1.

361656 2025-514 0002

Omgaan met bedrijfsmiddelen en voorzieningen

Om je werk goed te kunnen doen, krijg je van de Belastingdienst bedrijfsmiddelen zoals een tablet, laptop, mobiele telefoon en kantoorartikelen. Verder heb je toegang tot inter- en intranet, ontvang je een toegangspas en kun je voor je werk gebruikmaken van het openbaar vervoer via een mobiliteitskaart of van een dienstauto.

Deze bedrijfsmiddelen en voorzieningen zijn en blijven eigendom van de Belastingdienst. De werkgever verwacht dan ook dat je er zorgvuldig en gepast mee omgaat. Bedenk bij alles wat je doet dat de bedrijfsmiddelen waarmee je werkt, bedoeld zijn voor zakelijk gebruik en met belastinggeld zijn gefinancierd.

Verantwoord privégebruik

Sommige activiteiten kunnen niet door de beugel, zoals illegale software downloaden en langdurig privégesprekken voeren met je zakelijke smartphone onder werktijd. Snel even een nieuwssite scannen, een enkel kopietje voor thuisgebruik, is dat dan erg? Nee, maar er zijn grenzen. Waar die precies liggen is niet altijd goed te zeggen, in een tijd waarin de scheidslijn tussen werk en privé vervaagt.
Juist omdat algemene regels niet te geven zijn, wordt een beroep gedaan op je eigen verantwoordelijkheid en oordeelsvermogen. Als je bedrijfsmiddelen voor privédoeleinden wilt gebruiken, vraag je dan af of je hiervoor goede redenen hebt. Bij die afweging helpen de basiswaarden van de Belastingdienst. Past het (privé)gebruik bij een geloofwaardige, zorgvuldige en verantwoordelijke manier van werken?

Tips

Let er bijvoorbeeld op dat je in- en uitcheckt met je mobiliteitskaart en gebruik deze niet voor privédoeleinden. Laat de dienstauto onbeschadigd en netjes achter en zorg dat je de datalimiet op je smartphone of tablet niet overschrijdt. Wees verder transparant en maak afspraken met je leidinggevende over gebruik ervan in bijzondere situaties, zoals bij verblijf in het buitenland, zakelijk of privé. Het helpt ook om in je team open te spreken over de vraag wat wel en niet kan, of een beslissing aan je collega's voor te leggen: wat zouden zij doen?

361656 2025-514 0002

Omgangsvormen

Of je nu telefonisch belastingplichtigen te woord staat, bij ondernemingen langsgaat voor controle, of zaken doet met een externe partij, je staat elke dag in contact met de maatschappij. Iedereen moet de Belastingdienst kunnen vertrouwen.

Dat vraagt van alle medewerkers een respectvolle benadering. Voor je omgeving ben je het gezicht van de Belastingdienst, ook in je privéleven. Je kunt dus niet zomaar alles zeggen, schrijven of twitteren. We verwachten van jou een neutrale, onafhankelijke en dienstverlenende opstelling, dat je zorgvuldig omgaat met je bevoegdheden en rekening houdt met de situatie van de ander, dat je afspraken nakomt, niet discrimineert, open staat voor een andere mening, goed luistert en rustig blijft.

Ook als de ander zich niet zo gedraagt. Wanneer belastingplichtigen niet de dienstverlening krijgen die zij van de Belastingdienst mogen verwachten, kan dat voor onnodige bezwaarschriften of imagoschade zorgen. In een enkel geval leidt het zelfs tot agressie en geweld. De Belastingdienst zal je daar als werkgever zo goed mogelijk tegen beschermen.

Uiteraard gelden al deze uitgangspunten ook voor de omgang met je collega's.

Kun jij je inleven in de situatie van de belastingplichtige?

'Twee weken geleden moest ik een onaangekondigde controle uitvoeren bij een onderneming. Toen ik aankwam, ging de eigenaar net weg. Ik liep naar hem toe en zei waarvoor ik kwam. De eigenaar liet weten dat zo'n controle nu heel slecht uitkwam. Die nacht was zijn moeder plotseling overleden. Hij was zichtbaar overstuur. Ik voelde aan dat het geen geschikt moment was om de controle uit te voeren. Ik wenste hem sterkte en zei dat ik op een ander tijdstip terug zou komen."

Basiswaarden: zorgvuldigheid en verantwoordelijkheid

361656 2025-514 0002

Collegialiteit

De manier waarop we als collega's met elkaar omgaan, bepaalt voor een groot deel onze effectiviteit en ons werkklimaat. Daarom is het van belang dat we ons constructief en respectvol opstellen. We spelen niet op de persoon, en geven beargumenteerd onze mening. Dat geldt voor gesprekken en voor onze reacties via mail, op Belastingdienst.Vandaag-berichten of ConnectPeople. Een positieve en veilige werkomgeving waarin we goed samenwerken, is in ons eigen belang. En we zijn er allemaal verantwoordelijk voor.

Samenwerking vraagt om onderlinge betrokkenheid. En die gaat verder dan het herkennen en voorkomen van ongewenst gedrag. We zien graag dat je open staat voor een andere mening of overtuiging. En de helpende hand reikt aan een collega die met een moeilijke opdracht bezig is of dingen over het hoofd ziet.

Betrokkenheid gaat ook over het welzijn van je collega's. Lastige thuissituaties, persoonlijke of financiële problemen kunnen effect hebben op iemands werk en welzijn. Kom je erachter dat een collega ergens mee zit, vraag hem of haar er eens naar.

Sta jij altijd voor de Belastingdienst?

"Bij ons loopt het niet echt lekker sinds de reorganisatie. Veel dingen zijn nog onduidelijk. Af en toe is dat behoorlijk frustrerend. Laatst had ik een mevrouw aan de balie die ontevreden was over ons. Er was van alles misgegaan bij het aanvragen van de voorlopige teruggaaf. Ze was behoorlijk boos. Ik was het met haar eens en wilde mijn eigen frustraties uiten. Maar ja, dat kan natuurlijk niet. Je kunt tegenover een belastingplichtige moeilijk je eigen organisatie afvallen. Dus ik heb me ingehouden. Wel hebben we samen gezocht naar een oplossing voor haar probleem."

Basiswaarden: zorgvuldigheid en verantwoordelijkheid

Hoe ga je om met je voorbeeldfunctie?

"Laatst werd mij gevraagd om twee medewerkers uit mijn team af te staan aan een ander team dat kampt met capaciteitsproblemen. Maar ook mijn team staat onder druk om de afgesproken productie te halen. Ik kan de mensen met de nodige ervaring niet missen, en ik weet zeker dat die het ook niet zien zitten om uitgeleend te worden. Ik vond het knap lastig en had de neiging om meteen 'kan niet' te roepen. In plaats daarvan heb ik eerst voor mijzelf de verschillende belangen en wensen eens op een rijtje gezet en die zorgvuldig tegen elkaar afgewogen. Vervolgens heb ik dit open besproken met alle betrokkenen: met mijn leidinggevende, mijn collega's en mijn team. Ik heb ze gevraagd om de verschillende belangen samen te onderzoeken en niet meteen het gevecht aan te gaan. Mijn rijtje 'belangen' werd toen aardig aangevuld. Gelukkig zijn we in overleg met elkaar tot een keuze gekomen waarvan we de nadelen zoveel mogelijk konden beperken en waar iedereen achter kon staan. Ik ga het zeker vaker doen: lastige zaken samen bespreken."

Basiswaarden: verantwoordelijkheid, geloofwaardigheid en zorgvuldigheid

Voorbeeldgedrag

Waarschijnlijk heb je het zelf het niet altijd door, maar de manier waarop jij je gedraagt, beïnvloedt het gedrag van mensen om je heen. Als jij je auto op een bezoekersplaats parkeert omdat de overige plekken bezet zijn, denkt een collega misschien: dat doe ik de volgende keer ook. En wanneer je belangrijke documenten op je bureau laat liggen, zal een ander misschien dat voorbeeld volgen. Kortom, jouw gedrag draagt bij aan de normen en waarden binnen je team en de rest van de organisatie.

Betekent dit dan dat je je altijd voorbeeldig moet gedragen? Je bent toch ook maar een mens? Inderdaad, niemand is perfect en iedereen maakt

361656 2025-514 0002

fouten. Wel is het belangrijk dat je je hiervan bewust bent en weet welke waarden je wilt uitdragen.

Maak het bespreekbaar

Iedereen komt wel eens in een situatie terecht waarin het onduidelijk is wat je het beste kunt doen. Bovendien is integer handelen zoveel meer dan het toepassen van regels en richtlijnen. Het is een kwestie van je bewust zijn van belangen en mogelijke effecten, van afwegen en keuzes maken. En vaak is er meer dan één oplossing voor een integriteitsvraagstuk.
Voorbeelden van situaties waarin je een afweging moet maken zijn: stuur jij vertrouwelijke informatie naar je collega omdat hij anders zijn werk niet afkrijgt? Doe jij de aangifte voor je buurman omdat hij er zelf niet uitkomt? Google je op kantoor naar een goedkoop vliegticket of een nieuw huis? Spreek jij je collega erop aan dat hij in de trein luidkeels het reorganisatieplan bekritiseert? Wat doe je als je je onheus bejegend voelt? En wat vind je ervan als een ervaren collega de afgesproken procedures niet volgt? Je wilt niet als zeurkous bekend staan, wie ben jij nu om je collega te bekritiseren?

Door open, eerlijk en duidelijk te zijn, lastige kwesties meteen uit te praten, voorkomen we misvattingen en leren we van elkaar. Zo creëren we samen een veilige werkomgeving en geven we vorm aan de normen en waarden die we willen uitdragen. En heb je zorgen over de mogelijke gevolgen als je iets wilt aankaarten, praat er dan over met een collega die je vertrouwt, of met een vertrouwenspersoon.

Privérelaties op het werk

Overal waar mensen samen komen, ontstaan persoonlijke relaties – dus ook op het werk. Dat kunnen vriendschaps- of liefdesrelaties tussen collega's zijn, of tussen een medewerker en een externe relatie waar de Belastingdienst zaken mee doet.
Daar is niets mis mee. Het wordt pas problematisch als er een integriteitsrisico ontstaat. Denk bijvoorbeeld aan belangenverstrengeling, of aan het delen van vertrouwelijke informatie. Ook kunnen sommigen de indruk krijgen dat je zo'n persoonlijke relatie bevoordeelt. Bovendien bestaat het gevaar dat een (verbroken) relatie leidt tot een ongewenste verstoring van de werkverhoudingen. Dat risico is groter bij een machtsverschil, zoals bij een relatie tussen een leidinggevende en een medewerker. Er ligt ook een integriteitsrisico op de loer als je een relatie hebt met een collega en elkaars werk beoordeelt, controleert of goedkeurt. Vertel je leidinggevende hier altijd over. Afhankelijk van de situatie maak je dan nieuwe werkafspraken. Daarnaast is overplaatsing naar een ander team of dienstonderdeel een mogelijkheid.

Ongepast fysiek contact

"Met een directe collega had ik al jaren een goede klik. We hadden vaak veel lol en werkten prima samen. We liepen een keertje samen op, lachend om een of ander voorval, toen hij mij plotseling een tik tegen mijn billen gaf. Ik was daar absoluut niet van gediend. Aan zijn ogen zag ik dat hij zelf ook van zijn gedrag schrok. Hij deed het in een opwelling, bekende hij, en bood meteen zijn excuses aan. Die excuses heb ik aanvaard. Maar het zorgde er wel voor dat onze vertrouwelijke band een knauw kreeg."

Basiswaarde: zorgvuldigheid

Ongewenste omgangsvormen

Roddelen over collega's, belangrijke informatie 'vergeten' door te geven, seksueel getinte opmerkingen, racistische grappen, een collega negeren of belachelijk maken: het zijn allemaal voorbeelden van ongewenst gedrag dat het plezier in je werk grondig verziekt. En het spreekt voor zich dat agressie en geweld al helemaal niet door de beugel kunnen. De Belastingdienst accepteert en tolereert deze ongewenste omgangsvormen niet. We zijn een inclusieve organisatie. Iedereen is uniek. Hierbij horen verschillen in afkomst, levensovertuiging, politieke voorkeur, geslacht en seksuele geaardheid. Deze verschillen mogen nooit leiden tot het voortrekken, achterstellen, negeren of pesten van anderen. Agressie en geweld daargelaten, speelt bij ongewenste omgangsvormen beleving een belangrijke rol. Wat de één als een aardig, collegiaal of kameraad-

361656 2025-514 0002

schappelijk woord of gebaar ziet, kan een ander als opdringerig of vervelend beschouwen. Daarom is het belangrijk elkaars grenzen te kennen en die te accepteren en te respecteren. Voel je jezelf ongemakkelijk bij bepaalde opmerkingen of het gedrag van een collega? Blijf er niet mee zitten en bespreek dit met die collega, met je leidinggevende, een vertrouwenspersoon of een bedrijfsmaatschappelijk werker.

Geef daarnaast zelf het goede voorbeeld, spreek anderen aan op hun ongewenste gedrag en steun collega's die slachtoffer zijn van ongewenste omgangsvormen. Spring ook in voor een collega die gepest wordt. Je bent misschien niet zelf verantwoordelijk voor het pestgedrag, maar er wel medeverantwoordelijk voor dat het stopt.

Privécontacten in het criminele circuit

Mensen moeten erop kunnen vertrouwen dat de Belastingdienst een fatsoenlijke en integere organisatie is. Samen met de andere medewerkers ben jíj die organisatie. Jouw gedrag en je contacten in de privésfeer kunnen het vertrouwen beïnvloeden. De aard en omvang van dat integriteitsrisico hangen af van de omstandigheden en de aard van je werk. Het risico is bijvoorbeeld groter bij functies waarin je extra zichtbaar bent als ambtenaar, zoals die van toezichthouder en opsporingsambtenaar.

Met ongewenste privécontacten bedoelen we contacten met mensen waarvan je weet of kunt weten dat ze structureel normen en wetten overtreden, en daarover soms nog opscheppen ook. Dit geldt ook voor het lidmaatschap van verenigingen of de deelname aan groeperingen met een slechte reputatie die regelmatig in opspraak zijn wegens bijvoorbeeld criminaliteit en vandalisme.
Ook als die verenigingen of groeperingen op zichzelf niet verboden zijn.

Denk je dat een relatie misschien onder de noemer 'onwenselijk privécontact' valt, dan is het handig om dit te bespreken met je leidinggevende of een vertrouwenspersoon. Als je er open over bent, kunnen jullie samen kijken hoe jij en de dienst tegen eventuele ongewenste effecten te beschermen zijn.

Meer informatie

- De namen van de vertrouwenspersonen staan op het intranet.
- Je leest daar ook over de rol van bedrijfsmaatschappelijk werk.
- Ga voor meer achtergrond over ongewenste omgangsvormen naar de intranetpagina hierover.

361656 2025-514 0002

Wanneer is er sprake van een integriteitsschending?

Als je de regels met betrekking tot integriteit overtreedt, noemen we dat een integriteitsschending. Ook in de privésfeer kan sprake zijn van zo'n integriteitsschending, bijvoorbeeld wanneer je verzuimt om belastingaangifte te doen, je belasting niet op tijd betaalt of een garage laat bouwen door zwartwerkers. Of als je in privétijd een misdrijf begaat waardoor je je bevoegdheid als opsporingsambtenaar kwijtraakt, zoals het verhuren van bedrijfsruimte aan fraudeurs.

Integriteitsschendingen schaden niet alleen het vertrouwen van de burger in de Belastingdienst, maar kunnen ook het vertrouwen van medewerkers in hun eigen organisatie aantasten. Daarom verwacht de werkgever van jou dat je actie onderneemt als je vermoedt dat er iets mis is. Dat doe je door het bespreekbaar te maken en anderen aan te spreken op normoverschrijdend gedrag.

In ernstiger situaties, of als aanspreken niet helpt, kan het bespreken van het gedrag onvoldoende zijn en verwacht de Belastingdienst dat je het vermoeden op zijn minst signaleert of er formeel melding van doet.

Afhankelijk van de aard en ernst van de overtreding kan een integriteitsschending een (ambts)misdrijf zijn volgens het Wetboek van Strafrecht. Denk daarbij aan het verduisteren van publiek geld, lekken of misbruiken van vertrouwelijke informatie, aannemen van steekpenningen, of misbruik van je gezag als overheidsdienaar. Bij (het vermoeden van) een (ambts)misdrijf, zoals beschreven in artikel 162 van het Wetboek van strafvordering, ben je wettelijk verplicht aangifte te doen. Meld zo'n situatie ook binnen de eigen organisatie zodat het management je kan ondersteunen.

361656 2025-514 0002

Voor zowel integriteitsschendingen als misstanden geldt dat het ministerie van Financiën nadrukkelijk aandacht heeft voor jouw positie als melder. Heb je een vermoeden van een integriteitsschending of misstand gemeld en heeft deze melding betrekking op een andere collega, dan moet de werkgever ervoor zorgen dat je daar in je werk geen nadelige gevolgen van ondervindt.

Bij het vermoeden van een integriteitsschending kan de Belastingdienst beslissen dat er (nader) onderzoek plaatsvindt. Afhankelijk van de uitkomst daarvan kunnen er arbeidsrechtelijke maatregelen worden getroffen. Bijvoorbeeld overplaatsing of ontslag. Bij het bepalen van de maatregel houdt je werkgever rekening met alle feiten en omstandigheden.

Meldprocedure en meldpunten

Leidinggevende

Bij voorkeur meld je een integriteitsschending bij jouw direct leidinggevende. Je kunt ook melden bij een hiërarchisch hoger geplaatste leidinggevende.

Vertrouwenspersoon

Het kan zijn dat je aarzelt om een integriteitskwestie te bespreken met je leidinggevende, of dat je worstelt met de keuze tussen loyaliteit aan een collega die over de schreef gaat of het vasthouden aan de principes van een integere Belastingdienst. Neem in dat geval contact op met een vertrouwens¬persoon. Je mag er zelf een kiezen. Vertrouwenspersonen hebben een signalerende en adviserende rol. Zij lossen geen integriteitskwesties op. Bij ongewenste omgangsvormen kun je er ook voor kiezen om een klacht in te dienen bij de klachtencommissie. Een vertrouwenspersoon kan je informeren over de mogelijkheden en helpen een keus te maken.

Op intranet vind je een overzicht van alle vertrouwenspersonen en lees je wat een vertrouwenspersoon voor je kan betekenen.

Meldpunt Integriteit Belastingdienst

Indien je niet wilt melden bij een direct of hoger geplaatste leidinggevende kan je ook melden bij het Meldpunt Integriteit Belastingdienst (MIB), zij ondersteunen je bij de opvolging van de melding. Het MIB is per e-mail bereikbaar via Meldpunt.Integriteit.

5.1.2i

Gebruik voor het melden bij het MIB dit meldingsformulier.

Onderzoekbureau Integriteit Financiën

Naast het MIB kan je melden bij het Onderzoeksbureau Integriteit Financiën (OIF). Het Onderzoeksbureau Integriteit Financiën (OIF) is de centrale plek binnen Financiën waar (vermoedens van) integriteitschendingen worden beoordeeld en onderzocht.

Iedereen kan meldingen over mogelijke integriteitschendingen indienen bij het centrale meldpunt van het Onderzoeksbureau Integriteit Financiën (OIF).

Het OIF is onafhankelijk geplaatst binnen Bureau BVA (het bureau van de Beveiligingsautoriteit) dat onder het SG-cluster is gesitueerd. Je kunt op verschillende manieren melden bij het OIF.

Extern meldpunt: Commissie Integriteit Financiën

Wil je (vermoedens van) integriteitsschendingen of misstanden melden, maar vind je het lastig om dat te doen binnen de Belastingdienst, dan kun je ook terecht bij de Commissie Integriteit Financiën.

Meer informatie

- Op intranet lees je meer over de procedures bij het vermoeden van een integriteitsschending.
- In het Personeelsreglement Financiën vindt je meer informatie over regels en procedures met betrekking tot integriteit en (vermoedens van) integriteitsschendingen.
- In de cao en op Rijksportaal lees je verder over arbeidsrechtelijke maatregelen.

361656 2025-514 0002

De commissie is onafhankelijk en geeft informatie en advies over zowel individuele casuïstiek als over het beleid op het terrein van sociale veiligheid en integriteit. Meer informatie over de commissie vind je hier.

Extern meldpunt vermoedelijke misstanden: Huis voor Klokkenluiders

We spreken van een misstand als het maatschappelijk belang in het geding is. Bijvoorbeeld als er gevaar is voor de volksgezondheid, de veiligheid van personen of voor aantasting van het milieu. Of als het goed functioneren van de openbare dienst in gevaar komt door een onbehoorlijke wijze van handelen of nalaten.

Uitgangspunt is dat je de vermoedelijke misstand eerst intern meldt. Soms kan dat niet in redelijkheid van je worden gevraagd, bijvoorbeeld als de hoogste leidinggevende van de organisatie betrokken zou zijn. Je kunt de vermoedelijke misstand ook extern melden bij het Huis voor Klokkenluiders. Voor het aankaarten van zogenoemde misstanden is er een rijksbrede procedure.

Meldpunt zware criminaliteit en integriteitsschendingen

In sommige gevallen is het nodig je identiteit volledig af te schermen, omdat anders jouw veiligheid of die van anderen in gevaar kan komen. Bijvoor¬beeld als je te maken krijgt met zware criminaliteit, waaronder ernstige corruptie of drugssmokkel.

Je kunt dan niet bij je leidinggevende of vertrouwenspersoon terecht, maar wel bij het meldpunt zware criminaliteit en integriteitsschendingen van het Team Criminele Inlichtingen van de FIOD. Dat is de hele week bereikbaar op:
5.1.2i

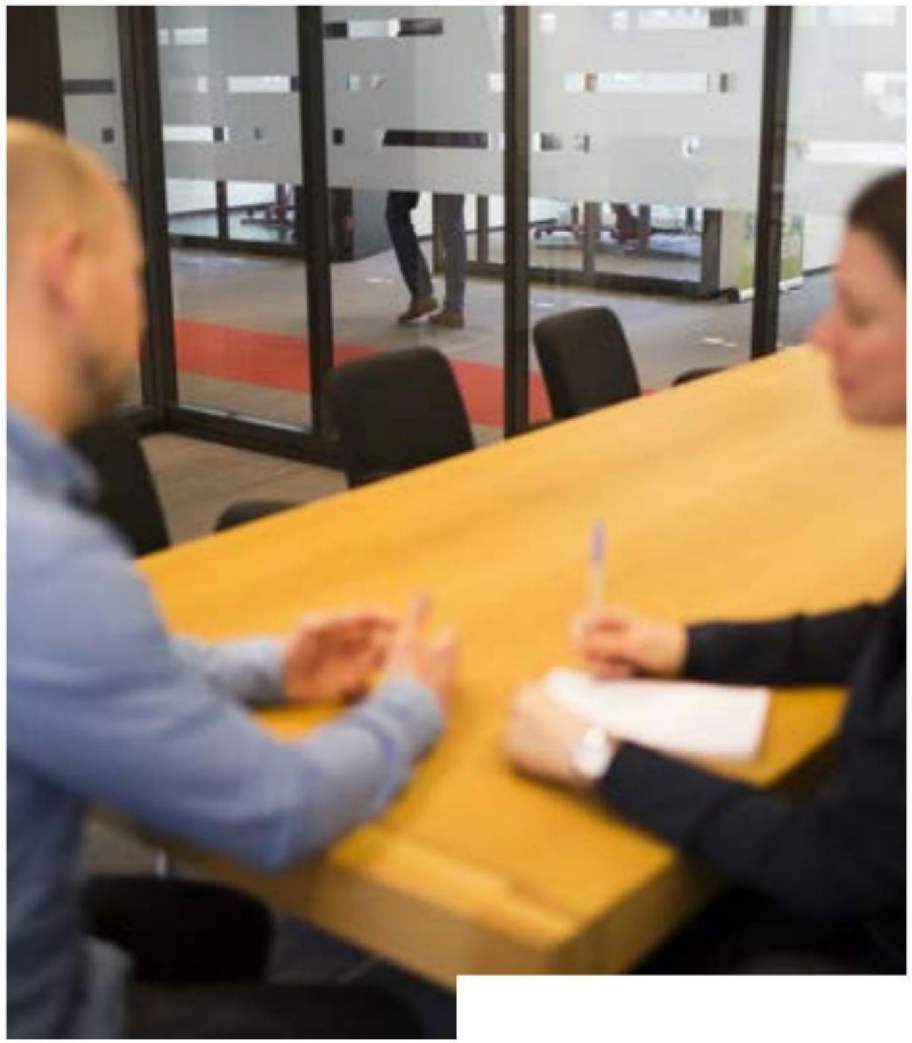
Datalekken

Beveiligingsincidenten zoals datalekken meld je zowel bij je leidinggevende als bij de ICT Servicedesk 5.1.2i ook buiten kantoortijden.

Centraal Meldpunt Agressie

Wanneer je te maken hebt gehad met agressie of je twijfelt of het agressie betreft en je wilt advies hierover, stuur dan een email naar het Centraal Meldpunt Agressie (CMA) via
5.1.2i
of via de app ‘Meld Agressie’.

Een adviseur van het CMA neemt zo spoedig mogelijk contact met je op.

361656 2025-514 0002

Dit is een uitgave van de Belastingdienst
December 2022